

DEN NORSKE KIRKE
Oppegård Kirkelige Fellesråd

Kulturdepartementet
Postmottak@kun.dep.no

Kolbotn, 28.august 2013

Høringssvar; NOU 2013:1 Det livssynsåpne samfunn

Vedlagt oversendes høringssvar frå Oppegård kirkelige fellesråd.
Høringssvaret ble vedtatt på møte 28.aug.

Med vennlig hilsen
For Oppegård kirkelige fellesråd

Mette Sjølli Grimstad

Besøksadresse	Kolben, Stranlivn 1	Postadresse	Postboks 3	Telefon	66 81 50 10
		e	1411 Kolbotn	Telefaks	66 81 50 11
Bank	1614 48 04604	Org. nr.	976 986 326		

Høringsvar; NOU 2013:1 Det livssynsåpne samfunn

Oppegård kirkelige fellesråd (OKFR) viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 11.februar 2013 og oversender med dette vårt svar vedtatt i møte 29.august.

Innledning

Som kirkelig fellesråd finner vi det naturlig å konsentrere oss om overordnede prinsipper og spørsmål knyttet til vigsel og gravferdsforvaltning.

Oppegård kirkelig fellesråd (OKFR) er glade for ønsket om en helhetlig vurdering av tros- og livssynspolitikken i Norge og vil komme med følgende innspill:

Sammendrag:

Oppegård kirkelige fellesråd

- Hilser velkommen «Det livssynsåpne samfunn»
- Ønsker at staten skal føre en aktiv støttende tros- og livssynspolitikk
- Mener det må kunne aksepteres en saklig forskjellsbehandling til fordel for minoriteter og majoriteter i tros- og livssynsspørsmål
- Går i mot utvalgets innstilling om å overføre gravferdsforvaltningen fra fellesråd til kommune
- Går inn for at dagens ordning med vigselsmyndighet i tros-og livssynssamfunn videreføres

Til de enkelte punktene:

Livssynsåpent samfunn

OKFR støtter tanken om at staten skal føre en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk og er glad for at uttrykket **livssynsnøytralt** er forlatt som ideal for en offentlig politikk knyttet til spørsmål om tro og livssyn. Det innebærer en aksept av at tro og livssyn er en integrert del av folks liv.

Aktivt støttende tros- og livssynspolitikk (punkt 1.2 prinsipp 4)

OKFR stiller seg særlig positive til prinsipp 4 i NOU-ens åtte grunnleggende prinsipper (pkt 1.2). Det er positivt at det skal legges til rette for alle borgeres tros- og livssynspraksis. OKFR er imidlertid kritisk til at vektlegging av likebehandling kan få som konsekvens at god praksis og gode tradisjoner med tilknytning til Den norske kirke ønskes begrenset eller redusert. I NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 (Enger-utvalget) gis en beskrivelse av Den norske kirkes historiske rolle. Her beskrives Den norske kirke som en viktig kulturinstitusjon i kraft av sin rolle som forvalter av landets religiøse kunnskapstradisjoner og rituelle liv. Vi ønsker at økt likebehandling i stedet for innskrenking i Dnk's eksisterende ordninger, skal innebære økt tilrettelegging for økt tros- og livssynsnærvær fra andre tros- og livssynssamfunn på ulike samfunnsområder.

OKFR vil også påpeke at utredningen ikke gjennomgående har god forståelse for at tros- og livssyn er noe annet enn uttrykk for meninger, oppfatninger og holdninger til vesentlige spørsmål i livet. Det kan virke som tro og religion først og fremst forstås ut fra den virksomhet og aktivitet som skjer i regi av tros- og livssynssamfunn. Det er viktig å forstå religion også slik den bla kommer til uttrykk i tradisjoner, høytids- og årstidsmarkeringer, kunst, bygninger, opplevelser, identiteter og ritualer. Konsekvensene av en slik avgrenset forståelse av religion er at utredningens drøftinger først og fremst omhandler statlig politikk overfor tros- og livssynssamfunn, dvs institusjonalisert tro- og livssynspraksis. Det er flere dimensjoner ved tro- og livssyn som ikke fanges opp i dette.

Likebehandling av tros- og livssynssamfunn (prinsipp nr 5)

Utredningen legger vekt på at likebehandling er et sentralt prinsipp i spørsmål om tro og livssyn. Det sies bla: «.. ved konflikt mellom likebehandlingsprinsippet og argumenter basert på historiske forhold, bør det for en fremtidig politikk og for framtidige ordninger være slik at likebehandlingsprinsippet prinsipielt er overordnet argumenter basert på historiske forhold».

Som hovedprinsipp støttes dette. Men det kan ikke være til hinder for at det offentlige aktivt støtter bestemte kulturelle uttrykk eller bestemte samfunnsfunksjoner som har tro- eller livssynsmessig forankring. Det er uheldig hvis dette prinsipp er til hinder for aktivt å støtte noen av de tradisjoner, kulturuttrykk og samfunnsfunksjoner som kristendommen og/eller Dnk representerer.

Kirkebygg

Kirkebyggene er noen av Norges viktigste kulturminner. Dnk har i overkant av 1600 kirkebygg. Av disse er i underkant av 1000 enten fredet eller av Riksantikvaren gitt status som verneverdige. OKFR vil peke på nødvendigheten av at staten tar et særlig ansvar for at kirkebyggene sikres og vedlikeholdes. Kirkebyggenes betydning tilsier at et særlig statlig ansvar overfor kirkebygg ikke alene må vurderes som et bidrag til trossamfunnet Den norske kirke, men vil kunne være en del av en bredere forstått kulturpolitikk. Slike tiltak kan også være aktuelle overfor bygninger tilhørende andre trossamfunn.

Til kap 17 Vigselsmyndighet

Utredningens flertall går inn for å avvikle dagens ordning med vigselsmyndighet i tros- og livssynssamfunn. OKFR legger vekt på at kirkelig vigsel har lange tradisjoner i Norge, og vi mener det skal sterke argumenter til for å avvikle ordningen. Vi erfarer at den kirkelige rammen omkring ekteskapsinngåelse er viktig for mange.

I utredningen påpekes det at ekteskapsinngåelsen kan skje på en rituell måte som fremstår som fullverdig med mulighet for høytid og festpregede rammer. OKFR mener utvalgets innstilling innebærer et ønske om å gjøre dette til den eneste måten for ekteskapsinngåelse. Det står riktignok at handlingen kan etterfølges av religiøs handling i for eksempel kirke, men vi mener at ordningen med vigselsmyndighet må videreføres slik at de som ønsker kirkelig handling ikke påtvinges dobbelt handling.

Til kap 18: Gravferdsforvaltning

Det fremkommer i utredningen ingen kritikk av Den norske kirke som gravferdsmyndighet. Det bestrides ikke at ordningen har fungert godt også for andre tros-og livssyn. Men utvalgets konklusjon er at dagens ordning med kirkelig fellesråd som lokal gravferdsmyndighet ikke kan videreføres – av

prinsipielle årsaker. Utvalgets konklusjon er at ansvaret må overføres til kommunen for å sikre likebehandling av alle tros- og livssynssamfunn.

OKFR deler ikke utvalgets oppfatning om at en forutsetning om livssynsmessig forankring er et hinder for god behandling av alle uansett tros- og livssynstilhørighet. Kirkelige fellestråd landet over har blitt arenaer for økende mangfold når det gjelder gravferd. Gode tilbakemeldinger om god behandling fra kirkens side knyttet til gravferd uansett tros- og livssyn viser at kirken innehar en kompetanse overfor sørgende og overfor gravplass-drift som er viktig å videreføre. Vi mener at den tilliten som viser seg i samarbeid med ulike tros- og livssyn viser at kirken har en forståelse for at gravferden på ulike måter berører de mest eksistensielle sidene av livet hos oss alle. Denne kompetansen finnes i kirken. Vi ønsker derfor å videreføre ordningen.

For Oppegård kirkelige fellestråd

Mette Sjølli Grimstad
kirkeverge